

BEGÄRAN OM ÄNDRING

AV

**SVENSKA KRAFTNÄTS FÖRSLAG TILL VILLKOR
AVSEENDE BALANSERING I ENLIGHET MED
ARTIKEL 18 I KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU)
2017/2195 AV DEN 23 NOVEMBER 2017 OM
FASTSTÄLLANDE AV RIKTLINJER FÖR
BALANSHÅLLNING AV EL**

2020-01-31

Inledning och tillämpligt regelverk

Denna skrivelse har utarbetats av Energimarknadsinspektionen (Ei) med anledning av Affärsverket svenska kraftnäts (Svenska kraftnät) förslag till villkor avseende balansering i enlighet med artikel 18 i Kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning av el (nedan kallad balansförordningen).

Svenska kraftnät ska i egenskap av systemansvarig för överföringssystem (systemansvarig) i Sverige i enlighet med artikel 18 i balansförordningen, senast sex månader efter förordningens ikraftträdande, utarbeta förslag till villkor för leverantörer av balansjänster respektive förslag till villkor för balansansvariga parter.

Ei mottog Svenska kraftnäts förslag till villkor den 18 juni 2018 och begärde ändringar i förslaget den 18 februari 2019. Den 18 april 2019 fick Ei Svenska kraftnäts reviderade förslag till villkor. Ei anser fortfarande att förslaget har sådana brister att det inte kan godkännas och begär på nytt ändringar i de föreslagna villkoren. Ändringarna beskrivs i det följande.

Energimarknadsinspektionens begäran om ändringar av förslag till villkor

Generella synpunkter

Samtliga krav enligt artikel 18 i balansförordning måste vara med

Förslaget till villkor enligt artikel 18 ska innehålla samtliga de villkor som räknas upp i artikeln. Ei anser exempelvis att villkor avseende avräkning samt att samtliga reserver som används till balanskapacitet och balansenergi ska omfattas av villkoren.

Språket

De föreslagna villkoren behöver gås igenom och språkligt förtydligas så att felaktiga tolkningar undviks eller att villkoren blir otydliga. Eftersom förslaget till villkor antingen godtas eller avslås av Ei, får enskilda villkor inte förtydligas av Svenska kraftnät i efterhand. Det är därför viktigt att villkoren är tydliga och att enhetliga formuleringar och hänvisningar används. I vissa fall bidrar den svenska översättningen av balansförordningen till otydligheter. När så är fallet är det extra viktigt att Svenska kraftnät formulerar villkoren så att villkoren som Svenska kraftnät föreslår inte kan misstolkas av varken Ei eller övriga intressenter. Exempel på otydliga formuleringar finns i skäl 8 och artikel 3.1.a.

Ei bedömer att skäl 8 skulle kunna bli tydligare om det omformulerades enligt följande:

Nuvarande lydelse skäl 8	Efter språkgranskning skäl 8
I de regler som gäller de villkor som inbegrips i detta förslag fastställs de principer och roller genom vilka de balanseringsaktiviteter som styrs av förordning 2017/2195 kommer att äga rum, och säkerställs tillräcklig konkurrens baserat på lika konkurrensvillkor mellan marknadsaktörer, inklusive aggregatorer av efterfrågefleksibilitet och tillgångar som är belägna i distributionsledet.	I dessa villkor anges de roller, uppgifter och principer som gäller för balansering enligt artikel 18 i balansförordningen 2017/2195. Villkoren är utformade för att säkerställa konkurrens på lika villkor mellan marknadsaktörerna, inbegripet aggregatorer av efterfrågefleksibilitet och aktörer av tillgångar som är belägna i distributionsledet.

Vidare bör villkoret i artikel 3.1.a rimligen bli tydligare enligt följande.

Nuvarande förslag artikel 3.1.a	Förslag på tydligare lydelse
<p>Förkvalificerade enheter och grupper som ska användas till aFRR aggregeras enligt följande:</p> <p>a. För kraftproduktionsanläggningar aggregeras enheter och grupper i portföljer. En portfölj ska tillhöra en och samma balansansvarig part och enheterna och grupperna i portföljen ska fysiskt vara belägna inom ett och samma planeringsområde.</p>	<p>Förkvalificerade enheter <i>respektive</i> grupper som ingår i ett bud om aFRR ska av X aggregeras i portföljer enligt någon av alternativen a-c:</p> <p>a. Enhet eller grupp med kraftproduktionsanläggningar ska aggregeras i portföljer för kraftproduktion.</p> <p>En förutsättning för att en enhet <i>respektive</i> en grupp enligt föregående stycke ska få ingå i samma portfölj är att 1) enheten eller gruppen fysiskt är ansluten till elnätet i samma planeringsområde, samt 2) att enheten eller gruppen vid tid för budet på aFRR tillhör samma balansansvarig.</p>

Omformulering av "detta förslag till villkor"

Vidare, efter ett godkännande, ska villkoren implementeras, det vill säga tillämpas av Svenska kraftnät, och orden "*detta förslag till villkor*" eller *liknande* ska omformuleras med "Villkoren", "Svenska kraftnäts villkor" eller dylikt.

Förordning 2019/943 påverkan på villkoren

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit förordning (EU) nr 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (förordning 2019/943). Förordningen innehåller bestämmelser om balansering. Svenska kraftnät ska därför analysera om

förordning 2019/943 föranleder ytterligare ändringar i villkoren och i så fall föreslå sådana ändringar vid revideringen av villkoren. Svenska kraftnät bör i det förklarande dokumentet utveckla skälen till ändringarna.

Specifika synpunkter

Skälen

I skäl 2 hänvisar Svenska kraftnät till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel. Svenska kraftnät behöver ändra hänvisningen till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el.

I skäl 4 respektive 5 anger Svenska kraftnät att artikel 18 utgör den rättsliga grunden och att villkor och bestämmelser för leverantörer av balanstjänsten och balansansvariga parter fortsatt är ett ansvarsområde som åligger systemansvariga för överföringssystem men att balansförordningen ska beaktas. Ei anser att de två skälen bör strykas då de endast beskriver bakgrunden och inte tillför villkoren något.

I skäl 8 anges bland annat att dessa villkor ska säkerställa konkurrensen mellan aktörer: *"tillräcklig konkurrens säkerställs baserat på lika konkurrensvillkor mellan marknadsaktörer, inklusive aggregatorer av efterfrågeflexibilitet och tillgångar som är belägna i distributionsledet"*. Samtidigt anser Ei att exempelvis villkoren i artikel 3 som kräver att förkvalificerade enheter och grupper i en portfölj ska innehåsa av samma balansansvarig kan medföra inlåsningseffekter som kan minska innehavarna av dessa enheter och gruppers valmöjligheter att erbjuda balanskraft. Svenska kraftnät behöver därför tydligt motivera varför en sådan inlåsning är proportionerlig och icke diskriminerande.

Enligt artikel 18 är Svenska kraftnät alltjämt ansvarig för att bestämmelserna i artikeln efterlevs även om Svenska kraftnät har delegerat uppgifter till tredje part. Ei anser därför att skäl 9 behöver omarbetas utifrån de ändringar som Ei föreslår i denna ändringsbegäran.

Svenska kraftnät får inte i detta förslag till villkor hänvisa till andra ej godkända villkor utan Svenska kraftnät ska enbart precisera de villkor som gäller för de svenska planeringsområdena. Artikel 52.2 i balansförordningen ställer krav på att samtliga systemansvariga ska utarbeta ett förslag till metod för att ytterligare specificera och harmonisera vissa förfaranden kopplade till avräkningen av obalanser. Förslaget ska vara genomfört senast 18 månader efter att det godkänts av samtliga berörda tillsynsmyndigheter. För närvarande saknas en sådan beslutad metod. Svenska kraftnät måste därför se över skäl 15-17. Skäl 18 kan därmed helt utelämnas.

AVDELNING 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 2 Definitioner och tolkning

Den metod som ska tas fram av alla systemansvariga som behandlar *"dubbel prissättning av obalanser"* är ännu inte godkänd. Metoden har överlämnats till ACER. Det är därmed

inte möjligt att ansöka om dubbel prissättning nu. Detta gör att ingen definition av begreppet ska vara med i dessa villkor.

Beskrivningen av "*enhetlig prissättning av obalanser*" bör kunna formuleras på ett enklare sätt så att det uttryckligen skrivs att priset är detsamma för såväl positiva som negativa obalanser.

I definitionen av "*nätavräkningsområde*" används begreppet elleverantör vilket bör ersättas med elhandelsföretag.

Definitionerna för "*portföljer*" och "*reglerobjekt*" är snarlika. Respektive definition ska bli tydligare så att likheter och skillnader framgår.

I definitionen av "*uppregeringspris*" används uttrycket "*normalt*" vilket öppnar för osäkerhet. Denna osäkerhet finns i föreslagen definition av uppregeringspris, ordet ska strykas alternativt ska avvikelserna och vad som kommer gälla vid dessa tillfällen framgå.

AVDELNING 2 VILLKOR FÖR LEVERANTÖRER AV BALANSTJÄNSTER

Artikel 3 Kvalificeringsprocess för att bli leverantör av balanstjänster

Av artikel 18.5 a i balansförordningen framgår att Svenska kraftnät i villkoren ska specificera reglerna för kvalificeringsprocessen för att bli leverantör av balanstjänster. Enligt artikel 16 i balansförordningen ska en leverantör av balanstjänster som vill lämna bud på balansenergi eller balanskapacitet för svenska planeringsområden uppfylla kraven som ställs av Svenska kraftnät. I artikel 3 i villkoren anger Svenska kraftnät vilka dessa krav är. Ei ber Svenska kraftnät se över kravlistan så att samtliga krav för kvalificering framgår och inget därutöver.

Ei uppfattar att artikel 3.2 borde ha följande innehåll.

1. En ansökan om att få bli leverantör av balanstjänster ska lämnas till Svenska kraftnät.
2. Ansökan ska bestå av följande:
 - a. Uppgifter om den sökande
 - i. Information om den sökande
 - ii. Kontaktperson samt kontaktuppgifter
 - b. Dokumentation som ska bifogas ansökan
 - i. Dokumentation som visar att den sökande förfogar över enheter och/eller grupper som är godkända i förkvalificeringsprocesserna som fastställs genom bestämmelser i artikel 155 eller 159 i förordning 2017/1485.
 - ii. Dokumentation som visar att den sökande lever upp till de krav som ställs gällande elektroniskt informationsutbyte och som återfinns i artikel xx i dessa villkor.

- iii. Dokumentation som visar att den sökande lever upp till de krav som ställs gällande avräkning och som återfinns i artikel xx i dessa villkor.
 - iv. Registreringsbevis från Bolagsverket.
3. Uppfylls kraven i punkt 2 ska den sökande godkännas som leverantör av balanstjänster.
4. När den sökande är godkänd som leverantör av balanstjänster ska den sökandes enheter och/eller grupper struktureras i reglerobjekt eller portfölj i samråd med Svenska kraftnät och den balansansvariga parten.
5. När parterna är överens om struktureringen kan leverantören av balanstjänster lämna bud på balanskapacitet och/eller balansenergi senast inom två månader.

Av villkoren måste det framgå de krav som gäller för elektroniskt informationsutbyte och som den sökande måste kunna påvisa att den lever upp till när den ansöker om att få bli leverantör av balanstjänster. Om detta inte ingår i villkoren är det inte möjligt för Ei att bedöma huruvida dessa krav är proportionerliga och icke-diskriminerande.

De måste framgå av villkoren de krav som ställs gällande avräkning. Den sökande måste vid sin ansökan kunna påvisa att den lever upp till dessa krav. Om kraven inte är med i villkoren är det inte möjligt för Ei att bedöma huruvida dessa krav är proportionerliga och icke-diskriminerande.

I artikel 3.5 i villkoren anges att bud på balanskapacitet och balansenergi kan lämnas inom två månader från det att struktureringen är klar. Ei antar att förkvalificerade enheter och/eller grupper kan utgå eller tillkomma vilket medför att reglerobjekt och portföljer med tiden ändras. Vad som gäller då är inte tydligt i villkoren. Ei anser därför att Svenska kraftnät i artikel 3.5 behöver förtydliga vilka krav som ställs på leverantör av balanstjänster vid byte av förkvalificerade enheter och/eller grupper.

I artikel 3.6 i villkoren skriver Svenska kraftnät att *"leverantör av balanstjänster ska betala för de tjänster som utförs av Svenska kraftnät eller den som utför avräkningen"*. Ei anser att dessa villkor inte ska ställning till de avgifter som Svenska kraftnät får ta ut för avräkningen utan detta regleras i artikel 8 i balansförordningen. Svenska kraftnät ska därför tydliggöra att dessa avgifter fastställs i enlighet med artikel 8 i balansförordningen.

Artikel 4 Upphandling och överföring av aFRR-balanskapacitet

I artikel 4.1 framgår att upphandlingen kommer ske mer än en dag i förväg. I artikel 6.9 i förordning 2019/943 ställs krav på hur långt i förväg balanskapacitet får upphandlas. Av särskild betydelse har följande skrivning: *"Avtal om balanskapacitet ska inte ingås mer än en dag före tillhandahållandet av balanskapacitet och avtalsperioden ska vara högst en dag, såvida inte och i den mån tillsynsmyndigheten har godkänt tidigare ingående av avtal eller längre avtalsperioder för att säkerställa försörjningstryggheten eller förbättra den ekonomiska effektiviteten"*. Något sådant godkännande av Ei finns inte idag.

I artikel 4.1.c i villkoren uppger Svenska kraftnät att budstorleken ska vara minst 5 MW. Svenska kraftnät har lämnat förslag till Ei om inrättade av gemensamma och

harmoniserade regler och processer för utbyte och upphandling av balanskapacitet enligt artikel 33.1 i balansförordning. I det förslaget föreslås att minsta budstorlek ska vara 1 MW. Om det ska finnas olika budstorlekar behöver Svenska kraftnät i det förklarande dokumentet redogöra för skälen till de olika budstorlekarna.

I artikel 4.1.e i villkoren framgår att avropade bud ska prissättas enligt pay-as-bid. I den ändringsbegäran som föregick det reviderade förslaget till villkor gav Ei synpunkten att Svenska kraftnät borde motivera valet av pay-as-bid i villkoren. Ei kan inte se att något sådan förklaring bifogats villkoren varför Ei inte kan bedöma om villkoren i detta avseende uppfyller målen i balansförordningens artikel 3. Därmed kvarstår synpunkten om att motivering ska ske genom en konsekvensanalys i det förklarande dokumentet som omfattar jämförelse med alternativet pay-as-clear. Analysen ska inkludera konsekvenser för samtliga aktörer och systemansvariga för överföringssystem i Norden.

I artikel 4.1.f uppges att en leverantör av balanstjänster återköper den avtalade volymen från Svenska kraftnät till marginalpris. Ei anser att punkten är otydlig då den enbart refererar till "*marginalpris*". Villkoren ska vara precisa så att det framgår vilket marginalpris som avses.

Artikel 4.2 hänvisar till ett ännu inte prövat förslag enligt artikel 34.1 i balansförordningen. Svenska kraftnät får i dessa villkor inte hänvisa till ännu inte godkända metoder eller undantag. Ei anser därför att artikel 4.2 kan tas bort.

Artikel 5 Regler för aggregering för att leverera balanstjänster

I artikel 5.1 anges regler för hur förkvalificerade enheter och/eller grupper som ska aggregeras ska struktureras i reglerobjekt eller portfölj. Processen kallas strukturering och sker i samråd mellan Svenska kraftnät, leverantör av balanstjänster och balansansvarig part. Det är inte specificerat när i tiden struktureringsprocessen behöver ske, men Ei uppfattar att det är efter att leverantören av balanstjänster ingått avtal med Svenska kraftnät om att leverera balanstjänst. Vidare får leverantör av balanstjänst lämna bud inom två månader från tidpunkten när struktureringen är genomförd. Eftersom struktureringen är en förutsättning för att få lämna bud ska det i artikel 5 eller på annan plats tydliggöras när i tiden denna struktureringsprocess äger rum.

Artikel 6 Rapportering av data och information under förkvalificeringsprocessen och driften av balansmarknaden

Artikel 6.1 handlar om rapportering av data och information från leverantör av balanstjänster till Svenska kraftnät "under" förkvalificeringsprocessen, det vill säga i tiden innan den potentielle aktören har blivit kvalificerad och får ingå avtal om leverans av balanstjänst. Ei vill att Svenska kraftnät specificeras vilken information som den potentielle aktören ska lämna i enlighet med artikel 18.5.d i balansförordningen.

I artikel 6.2 a anges att leverantör av balanstjänster ska rapportera "*planerad aFRR*". Vad som avses med planerad ska göras mer tydligt så att det framgår vilka krav som leverantörer av balanstjänster ska uppfylla.

I artikel 6.2.c talas om leverantör av mFRR som lämnar bud på mFRR balansenergi. Ei föreslår att Svenska kraftnät håller sig till samma terminologi som tidigare och skriver "*leverantör av balanstjänster som lämnar bud på mFRR*".

Ei undrar också om informationen som anges i punkten 2 är komplett eftersom artikel 1 i villkoren anger att förslaget också innehåller bestämmelser för FCR-balanskapacitet, FCR balansenergi och aFRR balansenergi. Ei uppmanar därför Svenska kraftnät att i villkoren inkludera all information som Svenska kraftnät kräver för att en aktör ska kunna verka på balansmarknaden.

Artikel 7 Tilldelning av bud på balansenergi

I artikel 7.1 anges: "*Tilldelning av bud på balansenergi från en leverantör av balanstjänster till balansansvarig part sker genom strukturen på portfölj eller reglerobjekt*". Ei menar att meningen är otydlig och medför att det är oklart vem som ansvarar för tilldelningen av bud. Enligt artikel 5 bestäms strukturen för enheter och/eller grupper i reglerobjekt respektive portföljer i samråd mellan Svenska kraftnät, leverantör av balanstjänster och balansansvarig part. Ei tolkar att det är en avtalsfråga mellan leverantör av balanstjänster och balansansvarig part att komma överens om vem som är balansansvarig för ett reglerobjekt eller en portfölj. Nuvarande artikel 7.1 kan tolkas som att det är Svenska kraftnät som tillskriver balansansvarig part till leverantörens bud. Sannolikt är det bättre att utforma artikel 7.1 enligt följande: Varje bud från ett reglerobjekt som leverantören av balanstjänster har lämnat och som därefter har avropats av Svenska kraftnät tilldelas den balansansvarige för reglerobjektet.

I artikel 7.2 ställs krav på att en leverantör av balanstjänster lämnar bud per reglerobjekt eller portfölj. Eftersom ett reglerobjekt eller en portfölj endast får innehålla enheter och/eller grupper med samma balansansvarig part inom samma planeringsområde begränsar reglerna om strukturering leverantören av balanstjänsters förutsättningar till aggregering och därmed lämna bud. Svenska kraftnät anger i det förklarande dokumentet anledning till beslutet som "*bland annat en IT-mässig begränsning som Svenska kraftnät kommer att se vidare på i framtiden*". Ei anser att "*IT-mässiga begränsningar*" inte kan styra utan att Svenska kraftnät behöver förklara varför förslaget är rimligt med beaktande av eventuella konsekvenser det får för leverantörer av balanstjänster. Ei uppmanar Svenska kraftnät att i villkoren lägga till en skrivning där det framgår att Svenska kraftnät kommer att lämna in en ändringsbegäran, senast ett år efter det att villkoren har börjat gälla, där det framgår att leverantörer av balanstjänster ska kunna lämna bud från resurser som tillhör olika balansansvariga parter.

Ei ber också Svenska kraftnät se över om artikel 7.2 samt 7.3 är relevanta att ange i artikel 7 som har rubriken "*Tilldelning av bud på balansenergi*". Artikel 7.2 tycks exempelvis ha mer gemensamt med artikel 6.2.c. När det gäller artikel 7.3 avser den beräkning av obalanser.

Artikel 8 Rapportering av data och information för att utvärdera leveransen av balanstjänster

Artikel 8.1 handlar om rapportering av data och information för att utvärdera leveransen av balanstjänsten från leverantör av balanstjänster till Svenska kraftnät "*under*"

förkvalificeringsprocessen. Ei vill att Svenska kraftnät motiverar varför leverantören av balanstjänster ska rapportera data och information som redan lämnats under förkvalificeringsprocessen när leveransen ska utvärderas. Ei anser att artikel 8.1 hör hemma i artikel 6 i villkoren.

Ei konstaterar att tillgängliggörande av information till Svenska kraftnät enligt artikel 154.8 i förordning 2017/1485 inte ställer krav på att informationen *rapporteras i realtid*. Inte heller punkt e i artikel 158.1 i förordning 2017/1485 föreskriver tillgängliggörande av information i realtid. Den medger enbart mätning i realtid. Svenska kraftnät behöver överväga att i artikel 8.2 och 8.3 stryka ordet "realtid" eller tydligt definiera vad som avses med realtid samt i det förklarande dokumentet redogöra för varför tillgängliggörandet av information i realtid är nödvändigt för att uppfylla kraven i balansförordningen.

Artikel 8.4 anger att leverantören av balanstjänster för FCR ska informera Svenska kraftnät om sådant som är "*av betydelse för förkvalificeringens resultat*". Syftet med denna rapportering torde vara att Svenska kraftnät ska få information från leverantören av balanstjänster så snart dennes enheter eller grupper inte längre uppfyller de krav som ställs på enheterna eller grupperna i förkvalificeringen. Om det är rätt uppfattat kan Svenska kraftnät överväga att istället skriva det.

Artikel 8.4 handlar om "*eventuella ändringar i den faktiska tillgängligheten*" medan artikel 8.5 handlar om "*minskning av den faktiska tillgängligheten*". Ei ber Svenska kraftnät förtydliga vad som avses i artikel 8.4 och 8.5 samt vad som avses med en "*minskning*" av den faktiska tillgängligheten.

Artikel 9 Definition av plats för varje standardprodukt och specifikprodukt med beaktande av aggregeringsreglerna

Ei anser att budets lokalisering inte är tillräckligt tydligt definierat i villkoren. Det bör tydligt framgå om bud på balanskapacitet och balansenergi ska anges per planeringsområde eller per elområde.

Ei anser vidare att terminologin som används i rubriken behöver överensstämna med terminologin i avsnittet.

Artikel 10 Fastställande av aktiverad volym balansenergi för avräkning

I artikel 10.1 anges att Svenska kraftnät fastställer aktiverad volym balansenergi för varje avräkningsperiod för obalans, för alla obalansområden och i varje riktning. Ei ber Svenska kraftnät att omformulera meningen så att det framgår att det är leverantörens aktiverad volym balansenergi som fastställs för varje avräkningsperiod för obalans, för alla obalansområden och i varje riktning.

I artikel 10.3 anges "*Aktiverad volym mFRR-balansenergi per avräkningsperiod och per reglerobjekt baseras på volymen av det avropade mFRR-balansenergibudet*". Uttrycket "*baseras på*" är otydligt och ska preciseras. Nuvarande ordval skulle kunna innebära att det är en annan volym än budets volym som sedan kommer avräknas. Svenska kraftnät bör skriva att det "utgörs av" eller liknande.

Ei anser också att artikeln tycks sakna den del i processen som utgör Svenska kraftnäts rapportering av resultaten av beräkningen i 10.2 och 10.3 till leverantör av balanstjänster enligt artikel 12.

Ei uppfattar av artikel 11 att Svenska kraftnäts rapportering särskilt ska ange om aktiverad volym använts för specialreglering. En anser att det bör tydligt framgå om aktiveringen har skett för specialreglering eller balansreglering. Utan denna information kan inte leverantören av balanstjänster kontrollera och påtala felaktiga värden (vilket krävs enligt artikel 10.4). Vidare anser Ei att begreppet specialreglering är otydlig definierat.

Artikel 11 Avräkning av balansenergi

Artikeln behöver omarbetas såväl språkligt som innehållsmässigt eftersom den är svår att följa och innehåller felaktigheter. Ei föreslår att nuvarande artikel 11 delas upp i flera separata artiklar. Den första bör behandla prissättningen (nu 11.2 och 11.3) och den andra avräkningen (nu 11.4). Genom denna uppdelning ges en logisk följd där volymen beskrivs i artikel 10, prissättningen i artikel 11 och avräkningen i ny artikel 12.

Prissättning

Artikel 11.3 har fel i rubriken, den borde avse mFRR. Vidare skrivs: "*Aktiverad volym mFRR-balansenergi som har nyttjats för uppreglering prissätts med uppregleringspris om nedregleringen utnyttjas för balansering*". Skrivningen ter sig felaktig då det refereras till nedregleringen istället för uppregleringen. Korrigering kan ske genom att istället skriva exempelvis: "*Aktiverad volym mFRR-balansenergi som har nyttjats för uppreglering, det vill säga den energi som under 10.3 beräknats med positivt tecken, prissätts med uppregleringspris om uppregleringen utnyttjas för balansering med undantag för det ändamål som anges i tredje stycket*". Motsvarande justering ska för tydlighetens skull också göras avseende nedregleringar.

I tredje stycket artikel 11.3 står följande: "*Aktiverad volym mFRR-balansenergi som har nyttjats för specialreglering ersätts enligt pay-as-bid*". Ei ber Svenska kraftnät motivera i det förklarande dokumentet varför pay-as-bid ska användas vid nätregleringar och inte marginalprissättning.

Avräkning

Genom uppdelningen i separata artiklar skulle avräkningen i artikel 11.4 bli artikel 12 med exempelvis rubriken avräkning av FRR-balansenergi och inledas enligt följande: "*Den aktör som utför avräkningen av balansenergi för Svenska kraftnäts räkning avräknar den aktiverade volymen balansenergi fastställd i enlighet med artikel 10 och prissatt i enlighet med artikel 11 för respektive leverantör av balanstjänster för varje avräkningsperiod och för alla obalansområden*".

Svenska kraftnät har informerat om att det reviderade förslaget behöver förtydligas vad gäller betalningsströmmarna (artikel 11.4 i reviderade förslaget). Den korrekta grunden som Ei uppfattar den är att aktören som säljer uppreglering får betalt av Svenska kraftnät medan aktören som säljer nedreglering får betala till Svenska kraftnät. Det omvända

gäller vid negativa priser. Ei läser med andra ord att positiv aktiverad volym är uppreglering och negativ aktiverad volym är nedreglering. Den koppling som Svenska kraftnät beskrivit i de reviderade förslaget till villkor ter sig därför felaktig. Mot denna bakgrund föreslår Ei att villkoren i 11.4 och 11.5 skrivs exempelvis som följer:

För varje avräkningsperiod sker avräkningen av aktiverad FRR-balansenergi på följande sätt:

- a. leverantör av balanstjänster ersätts av Svenska kraftnät när:
 - i. leverantör har en positiv aktiverad volym och uppregleringspriset är positivt
 - ii. leverantör har en negativ aktiverad volym och nedregleringspriset är negativt
- b. Svenska kraftnät ersätts av leverantör av balanstjänster när:
 - i. leverantör har en negativ aktiverad volym och nedregleringspriset är positivt
 - ii. leverantör har en positiv aktiverad volym och uppregleringspriset är negativt

Svenska kraftnät ska rapportera fastställd volym FRR-balansenergi (artikel 10) och priser (artikel 11) till leverantören av balanstjänster. Leverantören av balanstjänster är skyldig att kontrollera och skyndsamt, men senast inom 12 dagar, påtala eventuella felaktiga värden till Svenska kraftnät.

Artikel 12 Maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen

Artikel 12 anger att preliminär avräkning av leverantör av balanstjänster sker dagen efter leveransdag då resultatet av handel också rapporteras av Svenska kraftnät. Ei anser att det bör framgå att det som avses är handeln med balansenergi. Artikelns kan med fördel göras mer specifik i vad som rapporteras till leverantören av balanstjänster.

Svenska kraftnät bör också överväga om artikel 12 blir tydligare av en uppdelning i två punkter, för preliminär avräkning respektive slutlig avräkning.

Ei undrar också om det inte bör framgå vad som händer om det finns en diskrepans mellan den preliminära- och den slutliga avräkningen.

Artikel 13 Konsekvenser vid avtalsbrott

Enligt artikel 18.5 k i balansförordningen ska villkoren innehålla konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för leverantörer av balanstjänster. I villkoren uppfattar Ei att Svenska kraftnät refererar till "avtalsbrott" och i konsekvens med detta utformat villkor som är mer lämpade för avtal. Artikel 13 ska knytas till överträdelser av dessa villkor och inget annat. Artikelns behöver kompletteras med tydliga hänvisningar till respektive artikel som de olika påföljderna är till för att motverka.

AVDELNING 3 VILLKOR FÖR BALANSANSVARIGA PARTER

Artikel 14 Definition av balansansvar

I 8 kapitel 4 § ellagen definieras vad som avses med balansansvar i svensk lagstiftning. Om definitionen i dessa villkor är avsedd att avvika från betydelsen av balansansvar i ellagen, behöver Svenska kraftnät redogöra i det förklarande dokumentet för varför det krävs en annan definition för att leva upp till balansförordningen och konsekvenserna av en annan definition. Definitionen av den balansansvariges ansvar måste vidare vara ytterst tydligt. För närvarande är föreslagen definition otydlig och tolkningsbar då den enligt Ei kan läsas som att den innefattar "något" utöver det ekonomiska ansvaret för obalanser. Utöver själva innebörden av balansansvaret är det Ei:s mening att definitionen bör kunna formuleras på ett enklare sätt.

Artikel 15 Krav för att bli en balansansvarig part

Artikel 15 ska innehålla samtliga de krav som den sökande måste uppfyllas för att få bli en balansansvarig part och inget därutöver. Ei anser att artikeln kan struktureras och förtydligas på liknande sätt som Ei föreslagit gällande artikel 3 i villkoren. Kraven gällande elektroniskt informationsutbyte och avräkning ska också finnas med.

I artikel 15.2 i villkoren ingår en beskrivning av en balansansvarigs skyldigheter som ett krav för att bli balansansvarig part. Texten i sig är tydlig, dock anser Ei att den inte ska ingå i denna artikel då beskrivningen enbart är en omskrivning av definitionen i artikel 14.

I Artikel 15.3 i villkoren står "*Balansansvarig part ska delge den data och information som erfordras för att Svenska kraftnät ska kunna balansera systemet effektivt och beräkna obalanser*". Ei undrar om Svenska kraftnät menar den data och information som ska rapporteras enligt artikel 17. Om inte, så anser Ei att Svenska kraftnät behöver tydligt ange vilken information och data som de sökande måste ange för att kunna bli balansansvarig part. Ei anser att Svenska kraftnät t.ex. skulle kunna komplettera artikeln med en punktlista med vilka uppgifter som ska lämnas. Om detta inte är möjligt kan Svenska kraftnät överväga att ange inom vilka områden som uppgifter ska lämnas inklusive ett tydliggörande om att enbart uppgifter som är nödvändiga och proportionerliga får krävas. Det är viktigt med förutsebarhet för de sökande så de vet vad som krävs innan ansökan ges in.

Artikel 15.4 i villkoren anger "*underlag för driftplanering*". Ei anser att Svenska kraftnät behöver förtydliga vad som avses med underlag, exempelvis genom att det anges vad det är för typ av information som utgör detta underlag.

I artikel 15.5 i villkoren står: "*Balansansvarig ska betala för de tjänster som utförs av Svenska kraftnät eller den som utför avräkningen*". Det ska i villkorsförslaget specificeras vilka tjänster som Svenska kraftnät, se Ei:s kommentar gällande artikel 3.

I artikel 15.7 i villkoren står: "*Ett avräkningsavtal ska ingås mellan den balansansvariga parten och den part Svenska kraftnät har utsett att utföra balansavräkningen*". Ei anser, som beskrivits i artikel 3, att det i villkoren måste framgå vilka krav som ställs gällande avräkning. Den

sökande måste vid sin ansökan kunna påvisa att den lever upp till dessa krav. Om kraven inte är med i villkoren är det inte möjligt för Ei att bedöma huruvida dessa krav är I artikel 15.8 i villkoren står det att balansansvarig "*ska ställa en säkerhet*". Detta är alltför otydligt för att Ei ska kunna bedöma om villkoret är icke diskriminerande. Svenska kraftnät ska därför inkludera samtliga villkor som Svenska kraftnät eller den avräkningsansvarige avser tillämpa avseende ställande av säkerheter.

Artikel 16 Krav på att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser

Svenska kraftnät kan överväga att stryka artikel 16 i villkoren. Detta eftersom kravet att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser framgår redan av artikel 14 i villkoren. Det framgår vidare av artikel 15 att obalanserna ska avräknas med den anslutande systemansvarige för överföringssystemet.

Artikel 17 Rapportering av data och information

I artikel 17.1 anges att balansansvarig part ska rapportera "*planer*" för "*sin*" produktion och förbrukning. Svenska kraftnät behöver förtydliga vad som avses med "*planer*" respektive benämningen "*sin*" i denna text. Ei saknar en tydlig koppling mellan anslutningspunkten och rapporteringen per reglerobjekt i villkoren och ber Svenska kraftnät fundera på om den kan beskrivas bättre.

Även i artikel 17.2 nämns "*planer*". Svenska kraftnät bör specificera vad som avses med "*planer*". I artikel 17.3 anges att den balansansvarige ska rapportera "*bilateral handel*" mellan elhandelsföretag. Eftersom det inte anges att det är "*planer*" som rapporteras tolkar Ei att det är den faktiska handeln som avses. En balansansvarig har rimligen enbart kunskap om bilateral handel för sådana elhandelsföretag där denne åtagit sig balansansvaret. Det bör tydliggöras.

Svenska kraftnät ska tydliggöra att dessa rapporteringskrav följer av artikel 18.5.c och är kopplade till den informationen Svenska kraftnät behöver för att beräkna obalanser i enlighet med dessa villkor.

Artikel 17.4 är eventuellt otydlig då punkten 4 a handlar om "*obalanser*" medan ordet "*obalanser*" inte återkommer i punkten 4 b. Ei ber Svenska kraftnät se över punkterna. Punkten 4 c tycks ha samma innehåll som punkten 3. I punkten 5 anges "*handelsutfall*". Ei föreslår att det istället anges vilka uppgifter som ska rapporteras. Vidare i punkten 6 anges att "*pris*" ska rapporteras. Även här föreslår Ei att Svenska kraftnät tydliggör vad som avses med "*pris*" i detta sammanhang för att undvika oklarheter. Ei ber också Svenska kraftnät att säkerställa att det som anges i punkt 6 stämmer överens med de krav som återfinns i artikel 6.1 i Arrangemang som möjliggör att flera nominerade elmarknadsoperatörer kan vara verksamma i svenska elområden och som följer av artikel 45 och 57 i Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning.

Artikeln blir också onödigt svårläst genom att orden "*rapportera*", "*registrera*" och "*tillhandahålla*" tycks användas synonymt.

Artikel 18 Ändring av planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden

Svenska kraftnät har informerat Ei om att de angett fel tider i artikel 18. Det reviderade förslaget till villkor ska innehålla den korrekta tidpunkten 16.00 samt att planerna ska uppdateras fram till 45 min innan leveranstimmen. Bilateral handel ska rapporteras 45 min innan leveranstimmen.

I artikel 18 är det oklart vad som avses med "planer för sin" produktion och förbrukning av samma anledning som nämnt i synpunkt till artikel 17 ovan.

Artikel 19 Obalansområde och område för obalanspris

I artikel 17 ska rapportering dels ske per nätavräkningsområde, dels per elområde. Ei ber Svenska kraftnät förtydliga hur nätavräkningsområde förhåller sig till elområde, planeringsområde, obalansområde och område för obalanspris.

Artikel 20 Avräkning av balansansvarig part

Artikel 20 bör omarbetas. En ansökan att nyttja dubbelprisavräkning kan enligt Ei:s bedömning inte ske förrän metoden som ska tas fram i enlighet med balansförordningen artikel 52.2 har godkänts av alla tillsynsmyndigheter. Om Svenska kraftnät önskar tillämpa dubbelprissättning kan en ansökan inkomma till tillsynsmyndigheten när villkoren enligt artikel 52.2 implementerats.

Artikel 21 Avräkning av obalanser i samband med rampbegränsningar

Av artikel 21 framgår inte vad dessa produktionsförflyttningar består i. I det fall inga finansiella transaktioner uppstår mellan Svenska kraftnät och den balansansvariga parten till följd av detta ska det framgå.

Artikel 22 Slutförandet av avräkningen

I artikel 22.2 saknas referens till var elnätsföretagens sista rapporteringsdag specificeras. Även artikel 22.3 behöver bli mer specifik, det ska framgå av vem och till vem som balansavräkningen ska faktureras.

Ei ställer sig frågande till om sista meningen i artikel 22.4 är korrekt i det att underrättelse ska ske senast samma vecka. Om underrättelse ska ske inom en vecka efter att fakturering har skett ska artikeln formuleras om.

Artikel 23 Konsekvenser vid avtalsbrott Villkoren enligt artikel 18.6 i balansförordningen ska innehålla konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för balansansvariga parter. I förslaget till villkor anser Ei att Svenska kraftnät gör skrivningar som är mer lämpade för avtal. Artikel 23 ska knytas till brott mot villkoren och inget annat. Artikel 23 behöver tydliga hänvisningar till respektive artikel som konsekvensen är till för att motverka.